

פריצת דרך בטיפול המנואלי

המודל הביו-מכאני של שיטת ה Fascial Manipulation

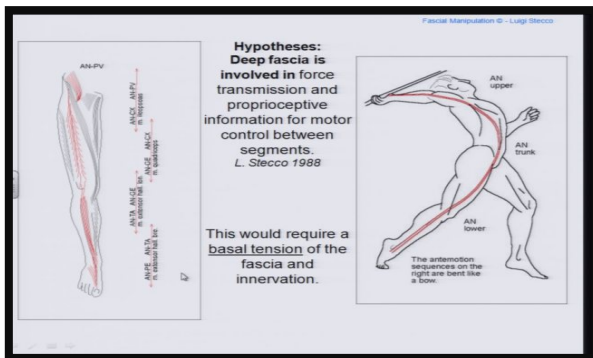
גישת STECCO

כללי

שיטת ה Fascial Manipulation היא תרפיה מנואלית שפותחה במשך 30 השנים האחרונות ע"י הפיזיותרפיסט Luigi Stecco, עבור המערכת המיופציאלית-סקלטלית-ויסצרלית.

השיטה מתמקדת בפאציה וגורסת שהמערכת הפאציאלית היא רציפה ותלת ממדית. טכניקה זאת מציגה מודל ביו-מכאני שלם העוזר בפענוח תפקידה של הפאציה ובטיפול בהפרעות ובעיות מוסקולוסקלטאליות וויסצרליות.

פריצת דרך 1: סטקו חזה את תפקידה המרכזי של הפאציה במערכת התנועה האנושית ובמערכת העצבית הקשורה לכאב

לפאציה תפקיד חשוב בהעברת כוחות ופרופריוספציה

במובנים רבים סטקו הקדים את זמנו. עוד לפני שהיו הוכחות מדעיות לכך, זיהה סטקו כי רקמת הפאציה מהווה "איבר" חשוב לכל דבר, אולי חשוב יותר מאיברים שקיבלו יחס "מועדף" עד אז (כגון שרירים, גידים, רצועות וכד').

המחקרים בשנים האחרונות מאששים את הנחות העבודה של STECCO. היום ידוע כי רק 70% מהעברת כוח השריר מועברת דרך הגיד אליו הוא מחובר וכי 30% מכוח השריר מועבר דרך רקמת חיבור (ראו למשל עבודותיהם של Lieber and Huijing (1999) and (1997)). בשנים האחרונות יש יותר ויותר מחקרים המוכיחים כי תאי עצב מחוברים לרקמת הפאציה כך שלמעשה מדובר ב"איבר חישה" – פרופריוצפטיבי תלת ממדי ומורכב.

פריצת דרך 2: מיחידה מוטורית (Motor Unit) ליחידה מיו-פאציאלית (Myofascial Unit)

ע"י חקירת האנטומיה המוסקולוסקלטאלית STECCO מציג מודל ביו-מכאני המחלק את הגוף ל-14 סגמנטים. תנועתו של כל אחד מהם נשלטת ע"י 6 יחידות מיופאציאליות (myofascial units) בשלושה מישורי תנועה.

כל יחידה מיופאציאלית מורכבת מסיבי שריר חד כיווניים מונוארטיקולריים וביארטיקולריים, מהמפרק שאותו הם מניעים בכיוון אחד במישור אחד, העצבים, כלי הדם והפאציה העמוקה שלהם.

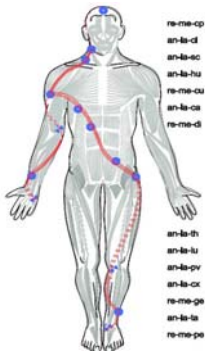
כלומר, בשונה מהיחידה המוטורית, המורכבת מנורון וסיבי השריר המעוצבים על ידי האקסון שלו, סטקו בוחן את יחידות התנועה בהסתכלות מלאה יותר. והוא לא נעצר שם.

14 הסגמנטים של גוף האדם (STECCO)

פריצת דרך 3: מיחידה מיו-פאציאלית (Myofascial Unit) לרצפים מיופאציאליים (Myofascial Sequences)

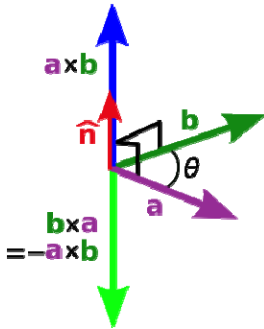
רצפים מיו-פאציאליים
ישרים ואלכסוניים

על בסיס עשרות דיסקציות, מחקרים ו 30+ שנות ניסיון קליני, סטקו מגיע למסקנה כי בגוף קיימים רצפים מופאציאליים. חוסר תפקוד ברקמת הפאציה בנק' מסוימת על הרצף עלולה להביא לחוסר איזון ולתפקוד לקוי באזור אחר. אם כן, ברמה הקלינית, לא די לבחון את האזור הכואב, יש לחקור את הרצף הפאציאלי – פרוסימאלית, דיסטאלית ואף אנטגוניסטית לנק' הכאב.

פריצת דרך 4: פיתוח המודל הביומכאני-מתמטי לזיהוי מקום הטיפול המומלץ

בשונה מגישות רקמה רכה אחרות, סטקו גיבש מודל מובנה ולוגי, המבוסס על תפיסה מתמטית, שמאפשר לאבחן בדיוק באיזו נקודה רצוי לטפל על מנת להשיב את המטופל לתפקוד מלא.

ההיגיון שהנחה את STECCO בבחירת נק' הטיפול הוא הגיון מתמטי :

נק' הטיפול נקבעות על בסיס מודל לוגי מתמטי (מבוסס מחקר)

לגישתו, כאשר מופעלים סיבים של מספר שרירים אגוניסטיים, שאמורים לייצר תנועה בכיוון נתון, יש נק' מסוימת המצויה על רקמת הפאציה, אשר משקפת (מבחינה מתמטית) את נקודת המפגש של כל הכוחות המופעלים לייצור אותה תנועה. כלומר, על פי סטקו, עלינו להשיב את הפאציה לתפקוד תקין בנקודות אלה על מנת לטפל במקור הבעיה.

הטיפול מתבצע מנואלית על נקודות ספציפיות הנקראות Centres of Fusion (CF) ו- Centres of Coordination (CC) הנמצאות על הפאציה העמוקה.

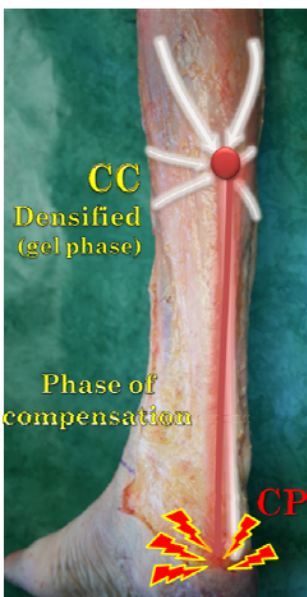
על ידי תשאול ובדיקה מובנים נבחרים ה- CC/CF לטיפול. איזור הכאב, המכונה Center of Perception (או CP) לרוב מרוחק מנק' הטיפול. כלומר, בדרך כלל נטפל בבעיה ממרחק ולא באזור הכאוב שגם ככה, על פי רוב, ממילא דלקתי ומגורה עקב מתח פיזיולוגי לקוי.

לסיכום:

שיטת ה Fascial manipulation נמצאה כיעילה לטיפול בבעיות מוסקלוסקלטליות מגוונות, כגון כאבי גב וצוואר, נקעים, פציעות ספורט, דלקות כרוניות וכו'. בשלביה המתקדמים של השיטה, לומדים כיצד לטפל בבעיות וישראליות גם כן.

במהותה, שיטת ה FM מובילה להסתכלות רחבה ולאסטרטגיה טיפולית מקיפה, עם זאת, בעלת לוגיקה מובנית וצרופה ועל כן בשימוש במקרים המתאימים מובילה לתוצאות מהירות ואף מפתיעות בקליניקה.

וידגש, הגם שמדובר שיטה טיפולית מצוינת המניבה תוצאות מדהימות בקליניקה (לעיתים פתרון הבעיה תוך מפגש – שניים), מדובר בעוד כלי חשוב בארגז הכלים של הפיזיותרפיסט. בשום צורה אין השיטה מתיימרת לפתור את כל הבעיות כל הזמן והיא לא נועדה להחליף כלים יעילים אחרים. לאחר שמעל 200 פיזיותרפיסטים הוסמכו בשיטה בישראל בתוך שנה וחצי בלבד ולאור התגובות מהשטח, אין ספק שמדובר בכלי יעיל המניב תוצאות נהדרות בשטח.

נק' הטיפול מרוחקת מנק' הכאב

בין התגובות ששמענו מבוגרי הקורס עד כה:

"מרק שלום,

ברצוני להודות לך ולצוות המרצים בקורס של סטקו.
אין ספק שהנושא מעניין, בעיקר לאור התפתחות הידע בחשיבות הפשייה.
הקורס הועבר בצורה יוצאת מהכלל הן ברמה המקצועית
והן באווירה הנעימה שתרמה רבות להצלחת הקורס."
תודה,

אלישע ורד, פיזיותרפיסט ומרצה בכיר

"קורס מרתק, מעניין, מעמיק, פותח אופקים חדשים.

אווירה נעימה ומעודדת למידה,

מרצים משכמם ומעלה.

ארגון יוצא דופן ומענה לכל פנייה ובקשה בצורה מיידית.

ממליצה בחום ומקווה לקורס המשך."

תודה רבה,

גוני מירון, פיזיותרפיסטית

"הקורס של פאציאל מניפו ליישן הוא קורס טוב מאוד

הוא קורס חשוב שמוסיף הרבה ידע לפיזיותרפיסט..."

אליה פנטורין, פיזיותרפיסטית ומנחה בכירה קורסי בובט שיקום מבוגרים

"...זה תחום שמאוד מאוד התפתח בשנים האחרונות

לצערנו הרב להמון פיזיותרפיסטים יש חוסר בידע בנושא הפאציה

מהניסיון הקליני גיליתי שאני יכול למטופלים באמצעות טיפול בפאציה

הקורס מאוד אינטנסיבי, אחד הדברים הבולטים זה המקצועיות של המדריכים

מאוד יסודיים מאוד דקדקניים

זה פותח לנו אפיק חדש בטיפול ובאבחון

אני אישית מאוד ממליץ"

וידל סידי, מנהל מכון פיזיותרפיה - המרכז השיקומי תל השומר

"הקורס משלב ידע אנטומי ופתולוגי בחשיבה מעשית ומהירה

שונה מאוד מהמקובל היום

כמו כן מופנה להסתכלות הפיזיותרפיה העתידית

קורס משלב את החשיבה של כל התפיסות הטיפוליות שכיום

מותאם לכל התחומים של המקצוע - מילדים, נאורולוגיה, אורתופדיה וכו' "

דני דואר - פיזיותרפיסט מומחה לשיקום ילדים, מנחה קורסי וויטה

לפרטים על הקורס הקרוב ולצפייה בעשרות סרטוני המלצה של בוגרי הקורס

גלוש ל www.activix.co.il (תחתית הדף לשונית "המלצות קורס")